

Als ik nu 's morgens opsta en naar buiten kijk, zie ik prachtige herfsttinten in de bomen en denk wat is de herfst toch een belevingsvol seizoen. Onze gidsen, wandel coördinatoren en jeugdbegeleiders hebben zich al voorbereid om u daar extra beleving aan te geven.

De volgende activiteiten zitten er voor u aan te komen:

Natuurwandeling door Het Park

Zondag 22 oktober van 13.00 -15.00 uur.

Het Park, gelegen aan de voet van de Euromast, ligt in het oudste wandelgebied van Rotterdam voor de burgerij die even aan de bedompte en vervuilde stad wilde ontsnappen. Het ademt historie, zowel qua inrichting, gebouwen als beplanting. De verscheidenheid aan bomen is groot.

Startpunt: de ingang van Het Park, naast de Noorse Zeemanskerk aan de Westzeedijk 300 te Rotterdam.

Bereikbaarheid: RET tramlijn 8, halte Euromast / Erasmus MC

Uw gidsen en voor meer informatie: Paul Winckers (010-4201750) en Liesbeth den Haan (06-47046122)

Speuren naar diersporen in de Carnisse Grienden voor ouders met kinderen vanaf 12 jaar

Zaterdag 11 november van 10.00 - 12.30 uur

Alle dieren, van groot tot klein, laten sporen achter van hun aanwezigheid, en in allerlei vormen. We gaan waar mogelijk langs paden en sloten op zoek naar die sporen. Wees goed voorbereid: trek kaplaarzen aan en neem een verrekijker mee.

Starttijd en -plaats voor deelnemers die met OV komen: 10.00 uur bij halte 'Waterkant' (RET tramlijn 25) in Barendrecht.

Starttijd en -plaats voor deelnemers die met de auto komen: 10.20 uur op de parkeerplaats bij de ingang van de Carnisse Grienden, vanaf de weg genaamd Koedood omhoog de dijk op.

Uw gidsen en voor meer informatie: Rody Klop (06-41229114) en Liesbeth den Haan (06-47046122)

Wandelingen alleen voor leden en donateurs.

Utrecht-Terwijde: Maximapark en Haarrijnse Plas +/- 11 km

Zaterdag 28 Oktober 2017

Verzamelen Centraal Station (achter de bankjes) om 09.15 uur. De trein vertrekt om 09.25 uur op spoor 16 (overstappen in Woerden) (E.v.t. wijzigingen geven wij indien nodig tijdig door)

Zwijndrecht (Kijfhoek aan de Devel) +/- 11 km.

Zaterdag 25 november 2017

Verzamelen Centraal station (achter de bankjes) om 09.40 uur. De trein vertrekt om 09.51 uur op spoor 7 (overstappen in Dordrecht) (E.v.t. wijzigingen geven wij indien nodig tijdig door)

Meer informatie bij: Hanny Bleij: 010-2281155 of Lenie Lelie: 06-44593991 Lenielelie@outlook.com

Scharrelkids 010

De activiteiten voor de kinderen worden aangekondigd op de website van de afdeling
Meer informatie bij: ivn@fijter.nl (Rotterdam-Noord) en ivn@ketura.nl (Rotterdam-Zuid).

Scharrelkids 010: Helden van de herfst

Tekst en foto 's Chris Veerman.

Op zaterdag 14 oktober gingen onze IVN- jeugdbegeleiders Evelien de Fijter en Anja Vonk met, onder andere een groep Bevers (kinderen) van de scouting Starrenburg, en een enthousiast kind uit de wijk paddenstoelen zoeken in het Overschiese Park.

Motto: " *In deze tijd van het jaar zijn er genoeg paddenstoelen te vinden maar ze hebben zich vaak wel goed verstopt.*"

De spanning was van het gezicht van de kinderen af te lezen Wat gaat er gebeuren?? De kinderen weten wel wat champignons zijn die je in het blauwe bakje van de supermarkt vindt en kennen ook het liedje 'Op een grote paddenstoel.....', maar waren vol verwachting wat ze moesten doen.

Evelien vertelde ze eerst wat paddenstoelen zijn en hoe verschillend ze eruit kunnen zien. Ieder kind kreeg een bordje met zijn of haar naam erop. Ieder kind moest in het park een paddenstoel zoeken en het bordje erbij in de grond prikken. Alle bordjes stonden snel bij diverse zwammen. Deze leken tenminste op het beeld wat jonge kinderen van paddenstoelen hebben.

Nadat alle gevonden paddenstoelen bekeken waren, waarbij het spiegeltje en de loep intensief gebruikt werden, ging de groep verder het park in. Wat waren ze verbaasd over de diverse vormen en kleuren. Ze werden helemaal enthousiast toen ze met het 'inkt' van de inktzwam en een dun twijgje een hartje op papier konden tekenen.

Maar Het spannendste was eigenlijk een dode muis op het pad.

Wat hadden ze veel te vertellen aan hun ouders toen ze werden opgehaald. Het waren nu echte scharrelkinds paddenstoelenexperts.

Paddenstoelen in overvloed - een excursieverslag (14 oktober 2017)

Tekst en foto's Liesbeth den Haan

Dikrandtonderzwam © Liesbeth de Haan

Paddenstoelen staan volop in de belangstelling. Een flinke groep mensen kwam af op de excursie in het Kralingse Bos, op 14 oktober. Natuurgids Rody Klop vertelde eerst iets over de levenswijze en de kenmerken van paddenstoelen.

Een doorgebroken berkenzwam die parasiteert op een berk, die daardoor dood zal gaan © Liesbeth de Haan

Daarna gingen we op pad om te proberen de paddenstoelen die we vonden te herkennen en op naam te brengen. Rody wist allerlei interessante verhalen en weetjes te vertellen over de levenswijze van diverse soorten.

Bijvoorbeeld over de Heksenboter die behoort tot de slijmzwammen. Deze zwammen kunnen zich zelfs verplaatsen, op zoek naar voedingsstoffen.

Het was een leuke en leerzame wandeling.

Excursie Herfstverschijnselen in het bos

Tekst en foto 's Piet Mulder.

Datum 7 oktober 2017. Aantal deelnemers: 8

Het verzamelpunt is bij het eindpunt van lijn 4 op de Molenlaan. Langs de hele Molenlaan staan grote platanen, geplant in de dertiger jaren van de vorige eeuw. De grote bladeren vangen veel fijnstof op. Met regen spoelt al het fijnstof weg in het riool. Om die reden is een plataan een heel goede stadsboom.

We lopen de Schubertlaan in en daar staan heel oude Italiaanse populieren. De bast van deze boom zit vol uitstulpingen en groeven. Ideaal voor overwinterende insecten. We lopen naar het Lage Bergse Bos en in het begin van het bos staat een groep grauwe abelen. Het hout is zacht en er zijn veel takjes afgevallen. De stelen van de bladeren zijn plat. Bij wind veroorzaakt dat een speciaal soort geruis. Er staat een halve molen. Het bovenstuk is er door één

van de kopers vanaf gehaald en het hout van dat bovenstuk is verkocht. Met de opbrengst heeft de eigenaar de molen opgeknapt of een deel van zijn hypotheek afgelost. De molen heeft deel uitgemaakt van een molenviergang die het water uit de polder naar de Rotte heeft gepompt.

Er staat een vrij grote es met veel dode takken. Deze boom is aangetast door de essenziekte, veroorzaakt door het valse essenvlieskelkje. De ziekte is vanuit Polen verspreid. Een blauwe reiger staat doodgemoedereerd aan de kant van een sloot naar wat lekkers te loeren. We zien op een eikenblad wespengalletjes. Die zien we ook op de moseik, geïmporteerd uit Zuid-Europa. Het is een siereik. Het napje van de eikel lijkt bekleed met mos. Op een vlier zitten judasoren. Er ligt veel dood hout. Het is de voedingsbodem voor veel insecten (trekt vogels aan) en er groeien zwammen op, de grote opruimers in de natuur. Tevens is het een goede voeding voor de grond. Natuurlijke mest en helemaal gratis.

Vogels scoren we ook. We zijn er niet apart voor op uit maar we zien en horen toch o.a. de voornoemde blauwe reiger, meerkoeten, wilde eenden, een kokmeeuw, koolmees, grote bonte specht, een winterkoning en een roodborst.

We zijn gegaan voor onder andere de zwammen. Een paddenstoel (ik ben het nog steeds niet eens met de spelling van dit woord) is de sporendrager van de zwam, de eigenlijke "plant", zoals de appel de vrucht is van een appelboom. Je kunt ze dus gerust plukken. Alleen: het is een leuk gezicht al die paddenstoelen, dus laat ze maar lekker staan, dan kan iedereen ervan genieten. Welke zwammen zien we zoal?

Hierbij een kleine greep : judasoren, platte tonderzwam, waaierkorstzwammetje, zwerminktzwam, zwavelkopjes, geschubde bundelzwammen, een heksenkring van nevelzwammen, een roodbruine schijnridderzwam, vliegenzwammen, berkenzwammen en honingzwammen. Vliegenzwammen leven in symbiose met berken en dennenbomen. Berkenzwammen zijn killers. We bekijken ook nog de reuzenbalsemien, een woekerende exoot.

Alle 8 deelnemers hebben genoten van deze tocht. Dank aan onze gids Ben Huber en dank aan alle deelnemers.

Geen P in ons Groen.

De gemeente overweegt 200 à 300 parkeerplaatsen aan te leggen in de Meidoornweide, het Berg- en Broekpark, aan de Bovenkruierlaan of de Jasonweg. De eventuele aanleg van parkeerplaatsen ten behoeve van de enorm gestegen bezoekersaantallen van Plaswijckpark

MAG NIET TEN KOSTE GAAN VAN ONS OPENBAAR GROEN!

Ga naar: <https://petities.nl/petitions/geen-p-in-ons-groen?locale=nl> en onderteken de petitie.

Herfst-struinctocht Eiland van Brienoord

Zaterdag 21 oktober is er een herfst-struinctocht voor het hele gezin op het Eiland van Brienoord in Rotterdam. Wil je de getijdennatuur in de herfstvakantie op dit ruige eiland ontdekken, meld je dan aan.

Het Eiland van Brienoord is onderdeel van de [Rivier als Getijdenpark](#). Met "Rivier als Getijdenpark" werken ARK, de gemeente Rotterdam en vele andere organisaties aan de terugkeer van getijdennatuur in Rotterdam. Deze wereldstad heeft immers een open verbinding naar zee en omringt de monding van de grootste rivieren van Noordwest-Europa. Eb en vloed komen tot midden in de stad! En op het Eiland van Brienoord is dat nog steeds te zien. Maar het kan nog wilder. Er zijn plannen om een op het Eiland een getijdengeul aan te leggen. Water krijgt dan tijdens eb en vloed nog meer ruimte. En ook de daar bijhorende zeldzame planten en dieren.

Locatie: Eiland van Brienoord, Brug Zuiddiepje, 3077 Rotterdam. Auto's kunnen voor de brug geparkeerd worden en de plek is goed bereikbaar met openbaar vervoer.

Datum: zaterdag 21 oktober 2017 - 14:00 tot 16:00

Inschrijven: Aanmelden voor deze excursie kan via onderstaande link.

[Schrijf je in voor Herfst-struinctocht Eiland van Brienoord](#)

Bron: Stichting ARK Natuurontwikkeling.

Speelpolder heeft Paddenstoelen dag

Aan de Harreweg in Schiedam ligt een nog bijna nieuwe speelpolder. Je kunt er komen via een pontje dat je zelf naar de overkant moet trekken. Voor grote mensen is er ook een weg.. Eigenlijk moet je alles zelf doen in de speelpolder: slootje springen, in plassen stampen, hutten bouwen, bloemen en insecten ontdekken en nog veel meer.

Lekker buiten spelen dus, alles proberen en vies worden als het je lukt. Je kunt er altijd heen want er is geen hek omheen. Soms wordt er wat georganiseerd om het nog leuker te maken. Bijvoorbeeld de paddenstoelendagen op 22 oktober. [Meld je hier aan](#)

Bron: De Stad Uit

BESTUUR UNANIEM: STRUCTURELE OPLOSSING EN GELD VOOR GEPLAAGDE KRALINGSE PLAS

Het algemeen bestuur van het hoogheemraadschap heeft op woensdag 27 september ingestemd met het collegevoorstel om 1,5 miljoen euro beschikbaar te stellen voor de geplaagde Kralingse Plas. Dit betekent een significante bijdrage aan het integrale plan waarmee blauw

alg in de Kralingse Plas op natuurlijke wijze kan worden teruggedrongen. Het hoogheemraadschap heeft zich ingezet om hiervoor met de gemeente en provincie tot een structurele oplossing te komen.

De Kralingse Plas is voor Rotterdam een belangrijk natuur- en recreatiegebied in de stad, waar jaarlijks 3 miljoen burgers recreëren en omliggende horeca- en andere bedrijven actief zijn. Echter, bijna iedere zomer is er inmiddels sprake van blauwalgenoverlast.

Met de toezegging van het algemeen en dagelijks bestuur tot deze bijdrage staat niets meer in de weg om dit prachtige recreatiegebied in het hartje van Rotterdam in 2018 en 2019 aan te pakken. Zo kan de situatie van de plas structureel verbeteren.

Bericht uit de Nieuwsbrief van 29 september 2017 van het Hoogheemraadschap Schieland en Krimpenerwaard.

Nieuwe bundel van Ton Lommers

Ton laat ons weten, dat er zojuist een nieuwe bundel met informatie en ideeën voor natuurgidsen, scoutingleiders, onderwijzers en BSO-begeleiders is verschenen. Ook als ouders en individueel kun je er veel mee beginnen.

"BEZIG MET BEESTJES" doet je verbaasd staan over bouw, gedrag en eigenaardigheden van allerlei diertjes die je tijdens wandelingen en werkzaamheden tegen kunt komen: spinnen, duizendpoten, slakken, regenwormen, mieren, vlinders, libellen en nog véél meer !

Dit is de achtste bundel ter promotie van actieve natuurverkenning.

Prijs: € 13,50. (Verzendkosten: Nederland: € 4,00 - België: € 9,50)

Nadere informatie en bestelling per e-mail bij tonlommers@casema.nl

